

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America

Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Lapkričio-November 20 d., 1975 m.

Kaina 15c

272

RUMSFELD TVARKYS JAV KRAŠTO APSAUGA

TAJAUS VALDŽIA UŽDARĖ VISĄ LAOSO PASIENĮ

Vakar Laoso karo daliniai keliose pasienio vietose įsiveržė į Tajaus teritoriją

BANGKOKAS, Tajus. — Trečiadienio rytą Tajaus vyriausybė apsvaistė Laoso pasienyje antradienį ir trečiadienį vykusius susirėmimus su Laoso karo jėgomis, keliose vietose perėjusiomis Tajaus sieną ir nutarė uždaryti visą Laoso sieną.

Kitas vyriausybės nutarimas įsako Tajaus ambasadorių grįžti iš Vientiano, Laoso sostinės. Pasiūlymą, kad Laoso vyriausybė, nieko ambasadoriui nepašaukus, įsako savo kariuomenės daliniams pulti Tajaus pasienio sargus ir veržtis į Tajaus teritoriją.

Siūnčia pasienio sustiprinimus

Tuo pačiu Tajaus vyriausybė nutarė pasiūlyti Uong Khai provinciją du kariuomenės batalionus, kad sustiprintų pasienio sargybą. Nustatyta, kad jau antra diena Laoso karo jėgos bandė prasiveržti į Tajaus valdomas teritorijas.

Vyriausybė nežino, kuriais sumetimais Laoso valdžia pradėjo minėtą operaciją. Tajaus vyriausybė turi bėdos su savo kaimynais, kai komunistai pagrobė Laoso vyriausybę. Pasienyje jau įvyko 40 konfliktų, į kuriuos turėjo įsikišti vyriausybė.

Bet pats didžiausias konfliktas kilo antradienį, kai Laoso karo jėgos pradėjo pulti pasienio sargus ir veržtis į kraštą.

Laoso karo vadovybė siūnčia į pasienį gerai ginkluotus ir apmokytus dalinius. Tajaus vyriausybė sutinka bendradarbiauti su komunistais, bet ji jokiu būdu neįsileis jiems veržtis į Tajaus teritorijas.

Libanečiai apšaudė žydų lėktuvus

BEIRUTAS, Libanas. — Trečiadienio rytą keturi Izraelio karo lėktuvai praskrido pro Beirutą, veik pro premjero rezidenciją. Tuo metu posėdžiavo Libano ministerių kabinetas, svarstydami naujas sąlygas prasidėjusiems mušiams sustabdyti.

Veik tris savaites buvo aprištos tarpusavės žudynės, bet vakar ir vėl prasidėjo karo veiksmas, kurių metu gyvybės neteko 6 asmenys.

Libano karo jėgos, saugojančios premjero rezidenciją, paleido kulkosvaideis į Izraelio lėktuvus, atskridusius į Beirutą padangas. Vyriausybė nutarė sudaryti 300 vyrų dalinį, kurio pareiga bus likviduoti prasidėjusius partizaninius susirėmimus sostinėje.

NUTRAUKTA SUTARTIS

Natural Gas Pipeline Co. branda Peoples Gas Co. nutraukė sutartį su dujų kompanija, su kuria buvo nupirktas 20% dujų produkcijos iš Alaskos šiaurinės dalies.

Exxon kompanija grąžina 8.7 mil. dol., įmokėtus sutartį pasirašant. Dabar minėtos kompanijos derasi dėl naujos sutarties.

Elektroninės bankų operacijos

Didieji bankai vis plačiau ir plačiau naudoja elektroninius įrengimus bankų versluose, kaip pinigų persiuntimo, įdėjimo, išėmimo ir t. t. St. Louis teismo teisėjas tame įžiūrėjo, kad tokie elektroniniai bankų biznio palengvinimai prieštarauja Misouri valstijos įstatymams, kurie draudžia bankui "prekiuoti" už apskrities (county) ribų.

Teisėjas tad ir įsakė First National bankui St. Louis mieste sustabdyti elektronine pagalba daromas pinigų transakcijas, kadangi banko rūmai yra ant rubėžiaus vienos apskrities, o jo pinigų priėmimo-išdavimo elektroninis langelis jau kitos apskrities ribose. Teisėjas nusprendė, kad toks langelis gali būti skaitomas atskiru banko skyriumi.

Diktatoriaus žmonai teks aiškintis

ATENAI, Graikija. — Graikų prokuroras patraukė teismanuteisto diktatoriaus George Papadopoulos žmoną Despina Papadopoulos.

Prokuroras išaiškino, kad kad 1967-8 metais diktatoriaus žmona gaudavo algą iš slaptų valstybės fondų, neteikdama valstybei jokių patarnavimų. Dokumentuose nepasakyta, už ką jai pinigai buvo mokami.

Prokuroras reikalauja, kad ji grąžintų valstybei išstisus metus imtą didelę algą.

Naujos mėsos rūšiavimo taisyklės

Žemės ūkio departamento paskelbtos naujos jautienos rūšiavimo taisyklės, kad jautiena turi būti rūšiuojama į "good" ar "choice" rūšis, nepatiko kaikiurams mėsos pakuotojams ir taipgi vartotojams.

Vieni sako, kad bus pakelti mėsos apdirbimo kaštai, kiti tvirtina, kad vartotojai turės mokėti aukštesnes kainas už prastesnę jautienos rūšį, neatsižvelgiant, jog gamybos kaštai galės būti nepadidėję.

Taisyklės turėjo būti pradėtos vykdyti balandžio 14 d., bet Omahos teisėjo buvo sulaukytos. Darbar gi, apeliacinis St. Louis miesto teismas nusprendė, kad žemės ūkio departamento naujos mėsos rūšiavimo taisyklės yra teisėtos.

Politinės, daugiau kaip ekonominės, yra New Yorko miesto finansinės krizės priežastys. Sen. Birch Bayh, demokratų prezidentinis kandidatas, yra kritiškai nusiteikęs, išgirdęs prez. Fordo neigiamą nusistatymą New Yorko miesto krizės atveju.

KONGRESAS LIETUVOS KLAUSIMĄ SPRĖS GRUODŽIO 2 DIENĄ

CHICAGO, Ill. — Kongreso atstovas Edward Derwinski pranešė Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui Dr. Kazuii Bobeliui, kad JAV atstovų rūmai gruodžio 2 dieną svarstys ir greičiausiai priims rezoliuciją, nepripažįstančią Lietuvos prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Atstovas Derwinski jau yra susitaręs su kongreso vadais, kad tą dieną rezoliucija Nr. 401 būtų įrašyta į dienotvarkę ir leista kongreso atstovams pasisakyti.

Amerikos Lietuvių Taryba praneša, kad reikalas jau yra artas ir su senato vadais. Kaip tik atstovų rūmai priims rezoliuciją, nepripažįstančią Lietuvos aneksijos, tai ir senato vadovybė prašys į dienotvarkę tokią pačią rezoliuciją ir leis senatoriams pasisakyti. Vėliau abiejų rūmų priimtoji rezoliucija bus pasiųsta prezidentui Fordui, Valstybės departamentui ir kitiems atsakingiems pareigūnams.

Pataria bausti žiaurų gydytoją

MÜNCHENAS, Vokietija. — Vokietijoje pradėtas Dr. Henry Schuetz teismas už karo metu padarytus žiaurumus. Prokuratoriai nustatė, kad Dachau stovykloje Dr. Schuetz, eksperimentuodamas naujus vaistus, 11 katalikų kunigų įšvirkštė puilių, kad galėtų nustatyti, kaip greitai ir kokių būdu užkrėstieji miršta.

Teismas buvo atvesti liudininkai, matę eksperimentuojantį gydytoją darbo metu ir jį labai gerai atpažinusieji. Prokuroras reikalauja, kad gyd. Schuetz būtų nubaustas kalėjimu iki gyvos galvos.

Kas užims Douglo vietą

National Public radio stotis pranešė, kad prez. Fordo numylėtinis į Vyr. teismo teisėjo vietą yra sen. Robert P. Griffin. Pranešėja Nina Totenberg tačiau netvirtina, kad ši žinia remiasi senatoriaus bei prezidento pareiškimais. Kandidatų į teisėjus sąrašą yra surašyta 15 vyrų ir viena moteris.

VELIAUSIOS ŽINIOS

♦ JAV ambasadorius Edward Bunker išvyko į Panamą tartis su Panamos valdžios atstovais apie projektuojamą naują sutartinąjį del. Panamos kanalo.

♦ Aukštesnio Connecticut teismo teisėjas įsakė vesti į kalėjimą 75 mokytojus, kurie atsisakė klausyti žemesnio teisėjo sprendimo — grįžti į darbą ir tartis dėl naujo kontrakto. Manoma, kad šis nutarimas palies visą tūkstantį streikuojančių mokytojų. Mokytojai, daktarai privalo klausyti teismo sprendimo.

♦ Sekretorius Henry Kissingeris ruošia naujus pasiūlymus Artimųjų Rytų taikai įvesti tarp Izraelio ir Sirijos. Savo pasiūlymus jis įteiks Ženevos konferencijos nepatenkintiems nariams.

♦ Nukrito Guatemalos keleivinis lėktuvas, užmūsdamas 15 keleivių ir sunkiai sužeisdamas 7.

ŽYDŲ BOIKOTAS

Už antisisioninę rezoliuciją J. Tautų asamblėjoje yra balsavę ir Meksikos ambasadorius. Tad izraelistai nutarė ją boikotuoti ir joje nesilankyti.

Nors Meksikos ambasada Chicagoje sako, kad žydų tautos skaičius tarp turistų, lankančių Meksiką, yra nežymus, vienok karybų jūros pakrastyje esančios Ixtapan vietovės viešbučio administracija yra išsigandusi ir sako, jog svečių skaičius nuolat mažėja.

VOKIETIJOS EKONOMIJA

Vakarų Vokietijos ekonominiis pajėgumas, antrajam karui pasibaigus, buvo labai žymus. Vienok dabar infliaciniai bei recesiniai negalavimai polietė ir ją. Gamybos vidurkis buvo 5% mažesnis negu 1974 m. tuo pačiu metu kad buvo.

Bedarbių skaičius patrigubėjo, lyginant su 1974 m. Infliacija, kad ir nežymiai, bet plečiasi. Vakarų Vokietijos vyriausybė pranešauja, kad ekonominis Vokietijos kapacitetas 1976 m. padidėsias 4-5%.

Izraelis pasitraukė iš alyvos laukų

Pildant sutartį su Egiptu, sudarytą rugsėjo mėn. sekr. Kissingeriui tarpininkaujant, Izraelio valstybė atitraukė kariuomenės dalinius iš Abu Rudeis alyvos laukų, perleisdama juos J.T. autų daliniams.

Abu Rudeis laukai apima 450 kv. mylių žemės plotą ir turi 86 veikiančius alyvos šaltinius. Sekr. Kissingeris yra pažadėjęs Izraeliui ir, gal būt, net sudarę sutartį, kad JAV sumokėsiančios Izraeliui 350 mil. dol., išlyginama nuostolius netekus alyvos šaltinių. Izraelis tikisi tokios pat kompensacijos ir ateityje.

SENATAS 95 BALSais PATVIRTINO KRAŠTO APSAUGOS SEKRETORIŲ

Kisingeris rengiasi atsistatydinti, jei reikalaus iš jo slaptų dokumentų

WASHINGTONAS, D.C. — Antradienio popietę JAV senatas patvirtino Ronald Rumsfeldą JAV krašto apsaugos sekretoriumi pareigoms. Už patvirtinimą balsavo 95 senatoriai, o prieš pasisakė tik du. Bet ir šie senatoriai pareiškė, kad jie pasisako ne prieš Rumsfeldą, kuris, jų nuomone, tinka krašto apsaugos sekretoriaus pareigoms, bet tai greičiau buvo protestas prieš būdą, kuriuo buvo atleistas buvęs sekretorius James Schlesingeris.

Donald Rumsfeld

Prieš Rumsfeldo patvirtinimą savo balsus padavė North Carolina respublikonas Jesse Helms ir Floridos demokratas Richard Stone. Senatarius Helms pareiškė, kad prezidentas pasirinko ne tą žmogų iš pareigų atleisti. Susidarius nuomonių skirtumas tarp dviejų kabineto narių. Reikėjo atleisti žmogų, pareiškė sen.

Helms, kuris padarė vienašališką nuolaidą Sovietų Sąjungai, o ne sekretoriui Schlesingeri, kuris savo pareigas labai gerai supratė ir pavyzdinčiai jas ėjo. Didelė senato dauguma Donald Rumsfeldą pažįsta ir yra įsitikinusi, kad jis savo pareigas sugebės eiti. Senatui patvirtinus prezidento Fordo parinktą krašto apsaugos sekretorių, jis netrukus galės perimti visą krašto apsaugos departamentą.

Naujas krašto apsaugos sekretorius patvirtintas, bet atsiradęs konfliktas tarp kongreso ir Valstybės sekretoriaus Dr. Henry Kissingerio. Savo artimesiems Kissingeris pareiškė, kad jis atsistatydins, jeigu kongresas jam įsakys duoti dokumentus ir aiškintis apie užsienio politikos reikalus.

Kongreso komitetai reikalavo, kad sekretorius H. Kissingeris įteiktų dokumentus, liečiančius Kipro salos įvykius. Sekretorius Kissingeris atsisakė tai daryti. Dabar komitetas reikalauja, kad sekretorius įteiktų komitetui notas, kurias savo laiku valstybės sekretorius Rusk siuntė tuometiniam prezidentui, bet Kissingeris atsisakė ir šias notas įteikti komitetui. Pasiūlymą, kad komitetas, 10 balsų prieš 2, nutarė įsakyti Kissingeriui duoti prašytus dokumentus.

Sekretorius Kissingeris labai įsižeidęs tokiu kongreso komiteto elgesiu. Jeigu kongresas įsakytų jam liudyti ir duoti dokumentus, tai jis atsistatydintų. Kongresa įsakymas paraližuotų visą veiklą. Jis negalėtų vykdyti kartu su prezidentu Fordu įkurtą, kur teks daryti svarbius užsienio politikos sprendimus.

Sulaikyti lėktuvo grobikai

Du Amerikos piliečiai, James Wilson ir Lolita K. Graves, grąsindami ginklu 1971 m. Miami privertė lėktuvo pilotus skristi į Kubą. Jie Kuboje išgyveno kelėtą metų, bet, vis dėlto, jiems gyventi raudonajame "rojuje" įgrįso ir, persikėlę į Jamaiką, šiomis dienomis atskrido atgal į Miami.

Cia juos FBI sulaikė ir patupdė į šaltąją. Dabar jie turės teismą atsakyti už padarytus nusikaltimus.

National Steel kelia kainas

National Steel Corp. š. m. pirmąsiais 9 mėnesiais turėjo nekokias pajamas. Jos kritusios 68% ir per paskutinį ketvirtį — 89%. Tačiau, paskutiniame ketvirtyje, vis dėlto, turėjo 7.6 mil. dol. pelno.

Nežiūrint į tai, korporacija paskelbė, kad ateinančių metų pradžioje 2-7% pakelsianti kainas tauriojo metalo plonoms plokštėms, kurios naudojamos, vietoje bonkų, vaisvandenių bei alaus įpakavimui.

Pietų Afrikos jėgos įžengė Angolon

NOVA LISBOA, Angola. — Kaimynystėje esančios Pietų Afrikos karo jėgos įžengė į Angolos teritoriją ir užėmė greta esančią elektros jėgainę ir aplinkui ją esančias strategines pozicijas.

Elektros jėgainė stovi Kuene upės pakrastyje. Ji gamina elektrą ne tik angoliečiams, bet ir didokam Pietų Afrikos plotui. Pietų Afrikos kariams įsakyta saugoti jėgainę, kad kovojančios angoliečių grupės Rartais nesugadintų arba nesulaužytų pagrindinių dalių.

Karui pasibaigus, Pietų Afrikos karo jėgos pasitrauks iš jėgainės apylinkės.

Debesuota, vėsiau.
Saulė teka 6:45, leidžiasi 4:26.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Nuo vilko ant meškos,

Kadaise prel. M. Krupavičius pasakė, kad dėl Lietuvos laisvės jis eitų su vėliu, tuo pareikšdamas savo besąlyginę kovą. Jam neteko su vėliais susitikti, nes buvo pakankamai geru žmonių. Gera ar bloga, bet dabar panašiai atsitiko.

Darbininko 46 nr. Ant. Vaidėvutis straipsniu "Dėmesys mūsų priešams" nušvietė LB tokios pseudopolitikos pastangas. Jis tarp kita ko taip rašo:

Lietuvių tarpe santykių su Raudonąja Kinija klausimas pirmą kartą konkrečiai svarstytas prieš trejetą metų JAV LB krašto valdybos Philadelphiajio suaukštose politinių studijų dienose.

JAV LB atstovas buvo priėmęs Pekino Misijoj prie Jungtinių Tautų, New Yorke. Priėmimui pareigūnui buvo išaiškinta Lietuvos okupacijos aplinkybės, sovietinė spauda, lietuvių tautos nepalaujamasis priešinimasis okupantui ir besąlyginis pasiryžimas atgauti neriklauso. Nuo to apsilankymo New Yorke, ir vėliau R. Kinijos Rysijų įstaigoje Washington, LB atstovui tenka palaikyti pastovų kontaktą.

Nesiteiraujant ir neklausiant, kokius kontaktus LB politikeriai palaiko su Tautine Kinija ir k'tomis prieškomunistinėmis jėgomis, tenka vėl prisiminti komunistų ir nacių okupacijos laikotarpį, taip pat padėdies laikų senos skatinimui sukurti eilėraščio posmą, kuris tinka panašioje situacijoje dabar:

Dvi birbynės — vienas tonas, Ar Berlynas, ar Maskva. Vienas raudonas, kaip šėtonas — Kitas rudas, kaip šuva.

K. Petrokaitis

Sapnas ir realybė

— Mano žmona vis sapnuoja keistus sapnus, kad ji ištėkėjo už milijonieriaus, — guodėsi

Vytautas savo draugui Mindaugui. Mindaugas jam atsakė: — Tai tu, brolyti, esi labai laimingas. Mano žmona taip galvoja net dienos metu...

Kas kaltas?

Žmonai: — Ar atsimeni, kai mudu prieš 25 metus važinėdami sėdėdavom visai prie vienas kito meiliai prisiglaudę, Vairuojantis mašiną vyras: — Aš iš tos vietos nesu pasitraukęs nė vieno colio.

Ryžių kalba

Užkietėjęs viengungis nuėjo su savo drauge į kinietišką restoraną. Abiem išsirinkus pagrindinį valgį, jis paklausė:

— Kokius, mieloji, mėgsti ryžius: keptus ar virtus? — Užbertus, — atsakė ji su reikšminga šypsena.

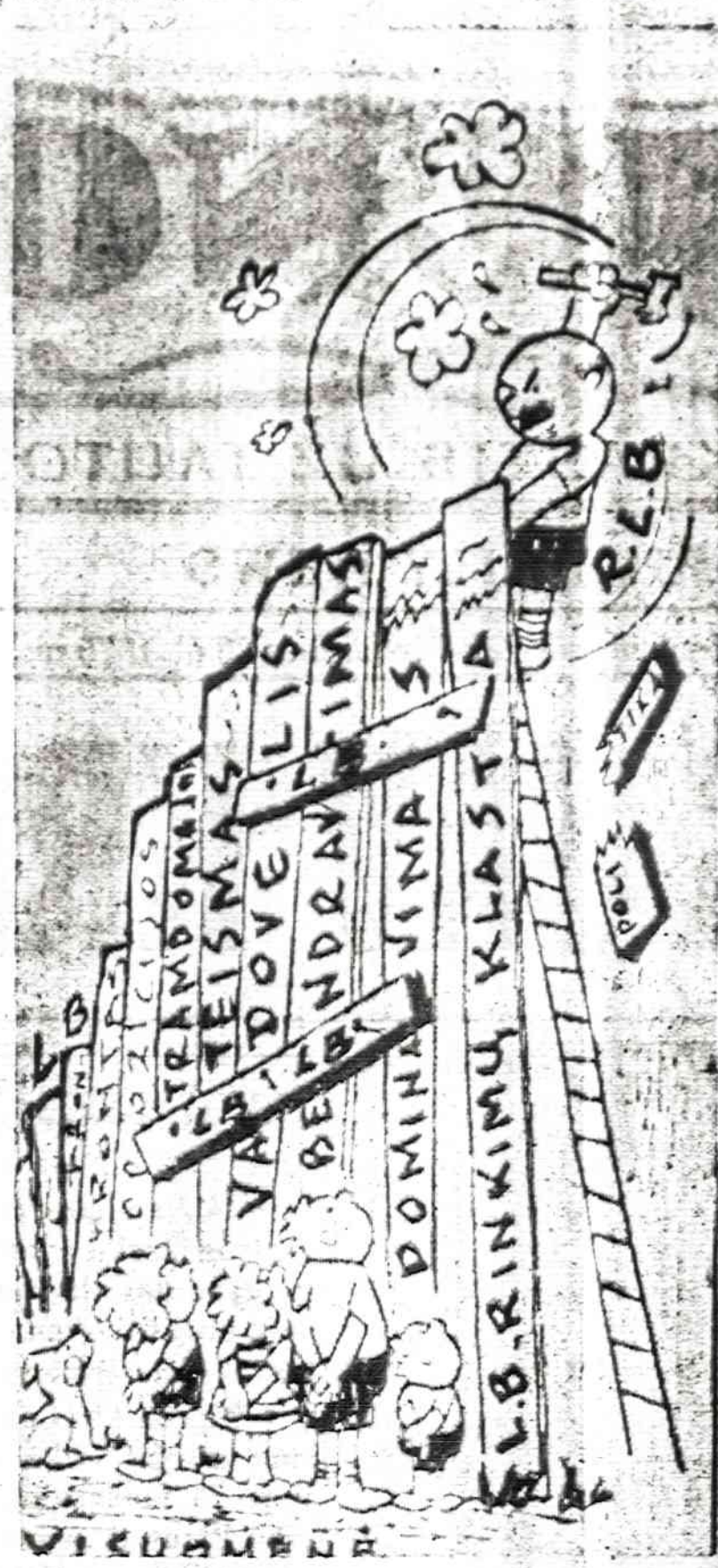
Užpelnyta bausmė

Autobusui pradėjus važiuoti, ką tik įlipusi meziniais apsirėngusi graži moteris neteko balanso ir netyčia ranka užgavo vienam sėdinčiam vyrui veidą. Moteris dėl to labai buvo sujaukinta ir mandagiai atsiprašė. Vyras ją nuramino: — Nesirūpinkite mieloji. Už tai, ką aš apie jus pagalvoju, esu vertas dar skaudesnio smūgio.

Kaip susilyginti?

Komunistų vadai Maskvoje vis stengiasi pasivyti Ameriką. Romos ir New Yorke politikeriai, matydami, kad nieko iš tos komunistų statybos neišeis, nutarė, kad kapitalizmas eitų atgal, o komunistas į priekį ir pusiakelėje susitiktų švesti brolybę.

Buvęs Californijos gubernatorių ir galimas kandidatas į Baltuosius Rūmus Ronald Reagan pareiškė, kaip atrodytų Amerika ir amerikiečiai įvykdžius šį utopinį planą: — Mes turėtume savo algas sumažinti virš 80%, išvartoti iš miestų virš 33 milijonų žmonių

Reg. Lietuvių Bendruomenės suvažiavimo proga, Lietuvių Samoningumui Ugdymo Dėsto Juokdarybos sekcija išleido "Magaryčių" ekstra laidą su vaizdeliu apie frontinės tvoros likvidavimą, kad LB galėtų apjungti visus.

Nauja epidemija

Senai yra žinoma, kad žmonių psichinį ir protinį stovį iškreipia virusas, taip vadinamas "citomegalovirus". Jisai net gali pakenkti vaikui esančiam išsiužėje. Kalbama, kad toks virusas dabar vėl yra išsiplėtęs ir lietuvių bendruomenėje. Svarbiausia, kad palietieji visai to neįsijaučia dedasi už kitus daug gundresni.

S. Pašilytė

Dialogas tarp žmonos ir vyro (Valančiaus Metų proga)

— Pragerei protą ir pinigėlius. Daktaras sakė ir kepenėles. Jisai tik leido čerkutę vieną. Per metus gerti, bet ne kasdien. Daktaras liepė jausmus tvarkyti. Reikia klausyti ir nerūkyti. Jei neklausysi, aš patvarkysiu. Tau praeis noras ir būsi doras.

— Oi, kad aš noriu tik paragauti. Kartų dūmėlį savin įtraukti... Juk jau vistic pasaulio galas. Nes mums taip rodo ir kriminalas. Don Pilotas

Dar nežino paslapties

Vienas Amerikos škotų šventė savo 100-įjį gimtadienį. Jis sėdėjo verandoje ir traukė iš pykės dūmą. Atvykęs korespondentas jį paklausė:

— Ar gali man pasakyti savo ilgo amžiaus paslaptį. — Dabar dar aš nežinau. Aš deriuosi su dviem didelėm maisto kompanijom, bet nė su viena nesu kainos sutaręs, — paaiškino šimtametis.

Naujos mokesčių formos

Vienas politinės ekonomijos žinovas pranašauja, kad ateityje bus panaikintos iki šiol buvusios komplikotos mokesčių formos. Naujosios turės tik 3 klausimus bei sąlygas:

(A) Kiek jūs pėreitis metais uždirbate? (B) Kiek jums liko? (C) Siųskite B grafoj nurodytą sumą.

Girtuoklio akademija

Policija sugavo girtą pilietį ir pristatė į teismą kaip naktinį vagilį. Teisėjas jį paklausė:

— Ką ten veikėi 3-čią valandą ryto? — Aš ėjau į pamokas, — atsakė dar neišsipaigiriojęs naktibaldas.

— Kaip tai į pamokas tokiu vėlybu laiku? — paabejojo teisėjas.

— O kaip, ponas teisėjau: mano žmona su pamokslais laukia dar ilgiau.

Partietis aiškina apie komunistinį turinį ir tautinę formą.

Ką reikia daryti, jei stabdžiai neveikia? — Tokiu atveju reikia važiuoti į kokį nors pigų daiktą, — paaiškino vyras.

Pasaulinės sistemos

Šiomis dienomis, kaip ir prieškariniais laikais, daug yra kalbama apie ekonomines ir politines sistemas. Britų Financial Times jas taip aptarė:

Socializmas: — Jei jūs turite dvi karves, tai vieną turite duoti savo kaimynui.

Komunizmas: — Jei jūs turite dvi karves, tai valdžia jas abi atima ir duoda jums pieno.

Fašizmas: — Jei jūs turite dvi karves, tai valdžia jas abi atima ir jums parduoda pieno.

Nacizmas: — Jei jūs turite dvi karves, tai valdžia jas abi atima, o jūs sušaudo.

Pūkrokratizmas: — Jei jūs turite dvi karves, tai valdžia jas abi paaima; vieną nušauja, o ant- rą melžia ir pieną supila į kanalizaciją.

Kapitalizmas: — Jei jūs turite dvi karves, tai jūs vieną parduodate ir perkate bulių.

Padidėjo progos savanoriškam genocidui

"Laisvės" 46 nr. rašoma, kad "spalio 30 dieną Vilniuje įvyko Tarptautiniams moters metams skirta mokslinė praktinė konferencija". Cicero miestelio bendruomenininkų pirmosios pusės antroji pusė daro išvadą, kad ta praktika gali prisidėti prie vykstančio savanoriško genocido, nes nuo senai yra žinomos kai kurių lietuvių silpnybės sve-timų kraštų levmos ir Adomams, į tą rūšį įskaitant ir atidariusią šią konferenciją Tarbų Lietuvos ministrų tarybos pavaduotoją L. Diržinskaitę-Piliūšenką.

Lietuvos kaimuose žmonės dar prieškariniais laikais dainuodavo liūdno melodijos satyrinę dainą, kurios vienas posmas yra toks:

Nemokė

Kartą du vaikai eina iš mokyklos ir ginčijasi. Vienas sako, kad 14-27=41, o antras sako, kad ne. Pamatę stovintį pakelį milicininką, eina pas jį paklausti, kiek iš tikrųjų bus.

— Nežinau, — atsako milicininkas.

Vaikai stebisi, kaip tai milicininkas gali nežinoti.

— Manęs nemokė pridėti, tik atimti, — teisinasi milicininkas. — Trupmenų įrgi nemokė: kas nesidalija — pragerti.

K. Pleperis

Nuotykis Afrikoje

Vienas turistų netikėtai atsi-skyrė nuo grupės ir pateko į džiugles. Ten jį apsupo visas būrys vietos gyventojų, kurie atrodė nedraugingi. Turistas prisiminė senus filmus ir pagal matytus nuotykis galvojo, kaip čia reikia elgtis. Jis išsitraukė iš kišenės cigaretes uždegė žiebtuvėlį ir jį uždegė. Vietinių vyresnysis tarė:

— Tai stebuklas. Jis iš pirmo karto uždegė žiebtuvėlį. Čia mums rusai atsiuntė žiebtuvėlių, kuriuos reikia uždegti degtukais.

Geras palarimas

Vyras mokė vairuoti savo žmoną. Po pirmosios pamokos ji paklausė:

Partietis aiškina apie komunistinį turinį ir tautinę formą.

Aš užgimiau Lietuvoj Ir užaugau toj pačioj. Tik nežinau, kur ženytauos — Ar Varšuvoj, ar Maskvoj. S. Bukis

Magaryčios

Visi sako, kad geras patarimas yra vertingesis už pinigų, bet daugelis pageidauja tik pinigų.

Pasaulis šiandien nėra blogesnis, kaip anksčiau buvo. Tik dabar yra geresni korespondentai: jie tiksliau aprašo ir nieko neslepia.

Iš priešrinkiminių kalbos: — Mums reikia kultūrininkų ir visuomenininkų, galinčių ką nors duoti, o ne žmonių, norinčių ką nors gauti.

Modernių laikų laiminga pora, kurių piršliu buvo kompiuteris, vienbalsiai pareiškė, kad šis vedybų būdas atima tuos ieškojimo malonumus, kuriuos seniau jaunavedžiai turėdavo.

Vienas pareiškė, kad suaugusių švietimas tol tęsiasi, kol reik vaikams padėti ruošti pamokas.

Kunigai vis pyksta ant velnių, bet be jų pamokslai net tikėjimas būtų nuobodus.

Nereikia jaudintis dėl savo nesuvaldomo noro kitus mokytį, nes visi turi savybę — neklusyti.

Savininkams atrodo, kad žiemą jų nuomininkai nori tokios šilumos, dėl kurios jie varšą yra nepatenkinti.

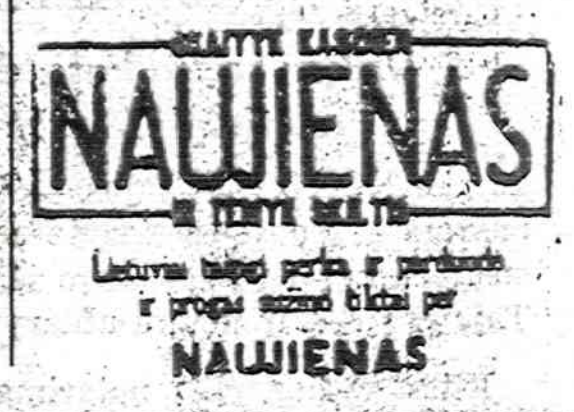
Vienas Texas valstijos fermeris pateko į finansinius sunkumus. Jis nusprendė pasiskelbti nepriklausomai ir prašyti Amerikos valdžią skirti jam užsienio kraštams numatytą pašalpą.

Jeigu nori sužinoti pinigų vertę, tai pabandyk pasiskolinti, pasakė Benjaminas Franklinas.

Urvo gyventojas susitinka su hipiu, kurio tik nosis matoma tarp plaukų bei barzdos ir klausia: — Kur tu gavai tokią plačią barzdą? Hipis pasidžiudamas atsako: — Progre-sas, matai progresas!

Kai modernioms televizijoms nereikalingos antenos, tai dail. Salvador Dalis, įsikūrus Katalonijos pajūryje, savo muziejuje priima vizitorius, parodo visokių šposų ir turi aukštyn paraitytus ūsus. Jis sako, tai jo įkvėpimo antenos...

Don Pilotas

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną ašmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakų. Dabar jie gali pasikaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir pasikaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasikaitymams nu-pirkti Antano Rūko parašytą VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ. — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijusius kiekvieną, kas ji at-simena ir pažįdojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTA-NO RŪKO lengvas, vaizdas, graži literatūrinė forma — pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių švietusių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-jos Draugija, Chicago, 1982 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. Now 5 years, 10 months. If you don't

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

VALSTYBĖS TARYBA

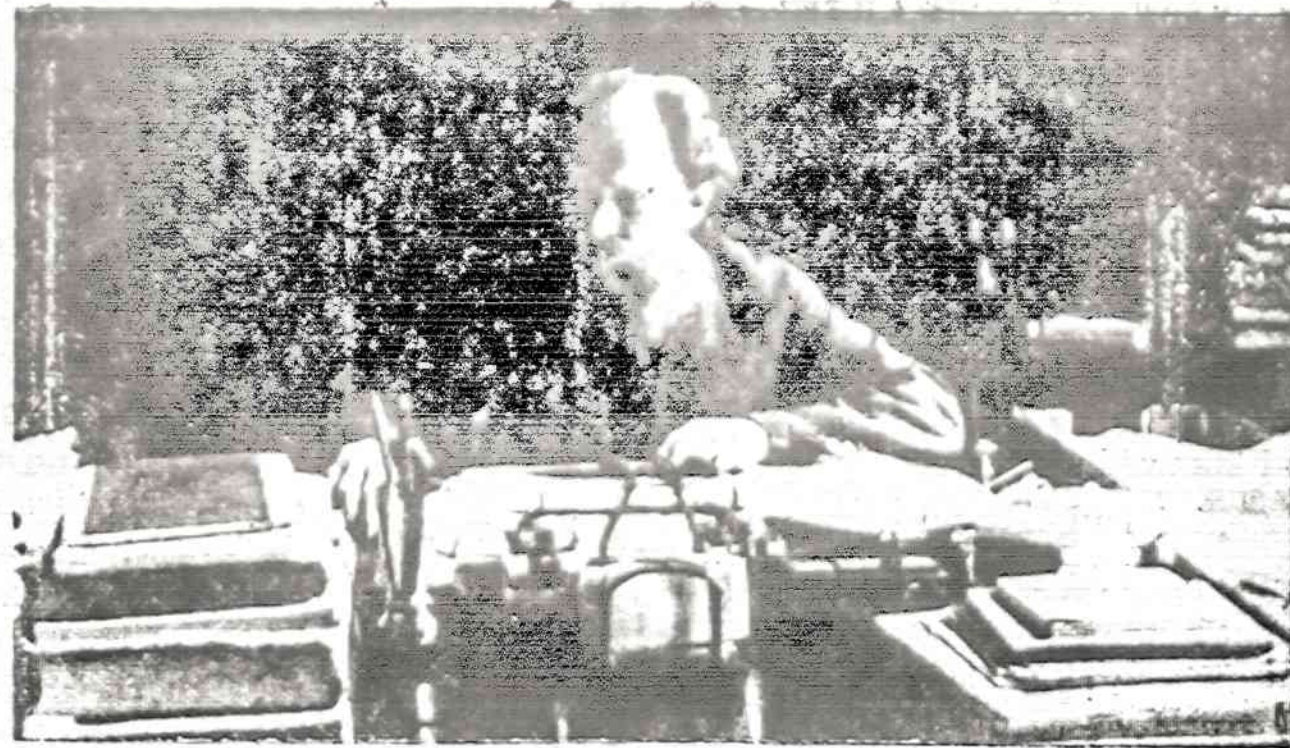
I

Siame rašiny kalbėsima Vals-tybės Taryba, veikusi Lietuvos respublikoje 1928.XI—1940.VII, skirtina nuo prieš ją buvusios Lietuvos Valstybės Tarybos, vadintos ir tiesiog Valstybės Taryba. Ši pastaroji buvo ne kas kita, kaip tik ilgai taip vadintis ėmusi Lietuvos Taryba, išrinkta lietuvių konferencijoje Vilniuje 1917 m. Ji buvo lietuvių tautos atstovybė, kuri, reikšdama Lietuvos suvereninę galią, kūrė Lietuvos valstybės valdžią ir leido pirmuosius Lietuvos įstatymus. Kaip matysime, netokia buvo paskesnioji Valstybės Taryba.

Ta paskesnioji buvo 1928 metų konstitucijos deklaratuota institucija "įstatymams tvarkyti ir jų sumanymams ruošti bei svarstyti" (Š54). Tas įstatymas, nustatantis įstatymų, kurie turėjo būti įstatymais, praneša apie tai Ministerių Kabinetai arba atitinkamam ministeriui". Ryšium su ta V. Taryba įstatymo suteikta pastebėjimo teise jos narys prof. Mykolas Rėmeris pirmajame jos posėdyje, įvykusiame 1928.XI.1, iškėlė klausimą, ar pagal tą teisę V. Taryba galėtų priimti asmenų skundus dėl jų teisių pažeidimų, padarytų minėtųjų organų potvarkiais. Jo nuomone, ji turėtų tai daryti: esą, skundai būtų tik vienas sakyto pastebėjimo būdų, visiškai nepriešingas įstatymo raidei, nes įstatymas jų būdų nenurodo. Priėmusi skun-

arba, kad yra reikalinga veikiančius įstatymus papildyti ar pakeisti (Š4); b) svarstyti "įstatymų sumanymus", jai pateikiamus Ministrų Kabineto arba įstatymų leidžiamosios įstaigos (Š5); c) ruošti "įstatymų sumanymus", jai pagedamus Min. Kabineto (Š5); d) pateikti savo motyvuotą nuomonę dėl Min. Kabineto arba įstatymų leidžiamosios įstaigos priimtų "įstatymų sumanymų", jei to pareikalautų Resp. Prezidentas (Š9). "Sumanymais" įstatymas čia vadinamas kodifikacijos ir įstatymų projektus.

V. Tarybos kompetencija de lege lata ėjo iš to įstatymo Š3 nuostato, kuris pažodžiui yra šis: "Valstybės Taryba, pastebėjusi, kad vykdomosios valdžios organų įsakymai, taisyklės ir instrukcijos nesutinka su veikiančiais įstatymais, praneša apie tai Ministerių Kabinetai arba atitinkamam ministeriui". Ryšium su ta V. Taryba įstatymo suteikta pastebėjimo teise jos narys prof. Mykolas Rėmeris pirmajame jos posėdyje, įvykusiame 1928.XI.1, iškėlė klausimą, ar pagal tą teisę V. Taryba galėtų priimti asmenų skundus dėl jų teisių pažeidimų, padarytų minėtųjų organų potvarkiais. Jo nuomone, ji turėtų tai daryti: esą, skundai būtų tik vienas sakyto pastebėjimo būdų, visiškai nepriešingas įstatymo raidei, nes įstatymas jų būdų nenurodo. Priėmusi skun-

ST. ŠILINGAS

Valstybės Tarybos Pirmininkas

dą, V. Taryba turėtų jį išnagrinėti civilinio ginčo tvarka ir išnagrinėjusi padaryti reikiamą sprendimą. Sprendimai neturėtų vykdomosios galios. Jie su motyvais būtų pranešami Min. Kabinetai arba atitinkamiems ministrams tiksliai kaip V. Tarybos nuomonės, kurios, būdamos autoritetingos įstaigos pareikštos, tūtais atvejais būtų priimanos. Taip V. Taryboje, esą, būtų sudarytas, nesant administracinio teismo, kuris juk gyvai esąs reikalingas, šio toks jo pakaitas. Sekančiame posėdyje ta klausimą sprendžiant, prie M. Rėmerio nuomonės prisidėjo tiksliai vienas L. Ciplijauskas, o dauguma tai nuomonei, atseit, išplėsimi Š3 interpretacijai, nepritarė, ir iškelta administracinio teismo suragoto sukūrimo mintis atkrito. Tuo būdu V. Tarybos darbas to Š3 ribose tebuvo Min. Kabineto arba atitinkamo ministro prašomai pareikšti prašančiam savo nuomonę jo iškelto administracinės teisės klausimu.

Kaip matome, V. Taryba nebuvo koks įstatymų leidžiamasis organas. Prie įstatymų leidimo, ji buvo tiek tepitapusi, kad svarstė arba ruošė jų projektus. Bet tai davė ne savo iniciatyvą, o kompetentingų organų atsišaukimą. Nors, tvarkydama veikiančius įstatymus, ji galėjo kelti tam tikrais atvejais teisės klausimus, bet tai buvo ne kokia jai duota legislacinės iniciatyvos teisė, bet tik teisė tą iniciatyvą sužadinti tiems, kurie ją turėjo. Aplamai imant, V. Taryba buvo aukšta teisės dalykų patariamoji konstitucinė institucija, skirta ypatingai valstybės administracijos viršūnių reikalams.

V. Taryba savo nuostatuose pasilaikė 1938 metų konstitucija, pasakydama ją esant "įstatymų ir taisyklių projektams ruošti ir svarstyti, nuomonėms dėl įstatymų ir taisyklių projektų reikšti, įstatymams kodifikuoti ir kitais dalykais svarstyti" ir pavesdama jos sudėti ir kompetenciją nustatyti paprastajam įstatymui (104 str.). Šitai konstitucijai išsigaliojus, nebuvo išleistas joks įstatymas, kuris būtų kuo nors papildęs ar pakeitęs 1928 m. išleistą "V. Tarybos įstatymą", tad pagal šį pastarąjį V. Taryba veikė ligi pat su likviduojama 1940 m. liepos mėn.

II

Dėl V. Tarybos sudėties, tai sakyta "V. Tarybos įstatymas" nustatė tiksliai pagrindinį V. Tarybos personalą. Tas per-

sonalas buvo: V. Tarybos pirmininkas, jos pirmininko pavaduotojas ir kiti nepasakyto skaičiaus jos nariai. Tas skaičius buvo nustatytas paskėliau išleistu etaty įstatymu (1928.IX.24 Vyr. Žin. Nr. 284), kuris tu eilinių narių davė septynis. Po to kitu išleistu etaty įstatymu (1929.XII.20 Vyr. Žin. Nr. 316) prie to skaičiaus buvo pridėti dar du nariai. Tuo būdu V. Tarybos narių, skaitant drauge pirmininką ir jo pavaduotoją, galutinai buvo nustatyta vienuolia.

Tarybinė V. Tarybos narių kategorija buvo prikerpta prie teismo tarnybos kategorijų, — prikerpta tuo būdu, kad prie buvusių tos tarnybos kategorijų buvo pridėta aukščiausia jiems, tiems nariams, skirta XV kategorija.

V. Tarybos nariai buvo Resp. Prezidento skiriami ir atleidžiami.

V. Taryba pradėjo veikti penkių narių sudėtimi, nes tiek narių pradžioje tebuvo paskirta. Tie pirmieji buvo: pirmininkas Stasys Šilingas, kiti — Liudas Ciplijauskas, Vincas Kalnietis, Mykolas Rėmeris ir aš, Boleslovas Masiulis. Prieš paskiriami buvome: pirmasis — Seimo narių teisingumo ministras ir priekš. advokatu, antrasis — Marimajopolės Apyg. Teismo pirmininku, trečiasis — priekš. advokatu ir Min. Kabineto juriskonsultu, ketvirtasis — Vyr. Tribunolo teisėjas ir Lietuvos Universiteto profesorium, aš, penktasis, — Vyr. Tribunolo teisėjas.

Paskiau V. Tarybos nariai įvairiu laiku, pradedant nuo 1928.XI.24 ir baigiant 1940 m. pavasarį, buvo dar paskirti: gen. Teodoras Daukantas, buvęs Kr. Aps. ministras; pulk. leit. Juozas Papeckys, buv. Karuom. Teismo prokuroras ir Kr. Aps. ministras; Zigmas Starkus, buv. Seimo narys, Valstybės kontrolierius ir Lietuvos Banko direktorius; ekonomistas bei finansininkas prof. Vladas Jurgutis, buv. Užs. Reik. ministras ir Lietuvos Banko valdytojas; Dovas Zaunius, buv. Užs. Reik. ministras; gen. Petras Šniukšta, buv. Karuom. Teismo pirmininkas ir Kr. Aps. ministras; Jonas Navakas, buv. Klaipėdos Krašto gubernatorius; Jonas Pikilinis, buv. Kauno Apyg. Teismo teisėjas; Jurgis Byla, buv. Vyr. Tribunolo teisėjas; Jonas Vileišis, buv. priekš. advokatas ir Kauno miesto burmistras; Konstantinas Jablonskis, buv. Kauno Apyg. Teismo teisėjas; Jurgis Kubilius, buv. Klaip. krašto gubernatorius; Konstantinas Račkauskas, buv. V. Tarybos referentas.

Laikui bėgant iš V. Tarybos pasitraukė: T. Daukantas, V. Kalnietis, Z. Starkus, D. Zaunius, M. Rėmeris, P. Šniukšta ir L. Ciplijauskas. 1934 m. St. Šilingui paėmus Teisingumo ministro postą ir nebegalint pilnai eiti pareigų V. Taryboje, aš apėmiau pirmininko pavaduotojo pareigybę, buvusią neužimtą nuo pat jos įsteigimo 1928 m., o jam 1938 m. pasitraukus iš V. Tarybos, pirmininku tals pat metais buvau paskirtas aš, mano gi vietojė pirmininko pavaduotoju — J. Papeckys.

(Bus daugiau)

Iš ežerų ir stirnų krašto

Lapkričio mėn. pabaigoj tūkstantčiai žmonių suvažiuoja į Wisconsin miškus stirnų pamedžioti. Vasaros metu visi ežerai apgulti žvejotojais ir meškeriotojais.

Žinoma, kaip kiekvienoje valstybėje, tai ir čia gyvena ir lietuvių. Kiek didesnis skaičius jų gyvena Kenosha, Racine ir Milwaukee. Tose vietovėse veikia keletas organizacij: Altas, Balfas ir lietuvių Bendruomenės skyriai.

Kenosha Balso skyrius š. m. spalio mėn. buvo pasikvietęs Cicerio jaunimo vaidintojų grupę, kuriai režisuoja K. Runimas.

Buvo suvaizdinta: "Laisvės kaina". Vaizdelis paimtas iš pirmo bolševikmečio ir susideda iš dviejų veiksmų. Pirmas veiksmas vyksta gatvėje, kur jau lietuvių atžygiavęs bolševiku kariuomenei susitinka būrelis jaunimo ir kalbasi. Tarp jų atsiranda vienas išdavikas, kuris išduoda milicijai savo draugus.

Antras veiksmas vyksta tarydytojo kambaryje. Lietuviškas jaunimas yra nepalaužiamas. Jie, nors ir žiauriai kankinami, pakeičia kančias ir nepalūžta. Pats tarydytojas stebisi jų atkaklumu. Pats išdavikas irgi atsišverčia, bet jau pervelu. Daugeis stebėtojų nubraukia net ašaras.

Vaidino: Feliksas Kasparas, Rolandas Zumasas, Rita Vaba-

laitytė, Dana Ruminaitė, Bronius Eikulis, Jonas Platakis, Linda Grigaliūnaitė, K. Runimas, Grimas J. Korsakas. Visi dalyviai vaidinimu buvo labai patenkinti. Suvaizdinta buvo be priekaištų. Garbė Cicerio jaunimui, režisieriui ir grimoriui. Taip pat pagarba priklausio Cicerio bendruomenei, kuri padengė susidariusias išlaidas.

Trečiame veiksmo vaidinimas vyko prie baro, kur bartenderiai vikriai sukosi ir išpildė pageidautojų norus. Trečiame veiksmo pagarba priklausio bartenieriams, alaus bačkai ir lankams. Vėliau vyko ketvirtas veiksmas — tai svečių vaišinimas. Cicerio jaunimo grupės vaidinimas dar ilgai liks žmonių atmintyje. D.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams! (Reguliari prenumerata — \$10.00)

Prašome iškirpti ir prisiųsti (Pavardė ir vardas) su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu. (Tikslus adresas)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A. VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietės įspūdių okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIETI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00. Minkštais viršeliais \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais. \$5.00
Juozas Liudžius, RASTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liudžius, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. \$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai \$3.00
Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsė čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą lėpia lazdynui išskleisti mažųjų deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiame gamtos scenovaizduose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. Augustaitis, VALIŲŪNĖ, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Jozas, EILERASČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLODI — LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie šventintąs lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Belys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santveras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santveras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūriniai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMĖLIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

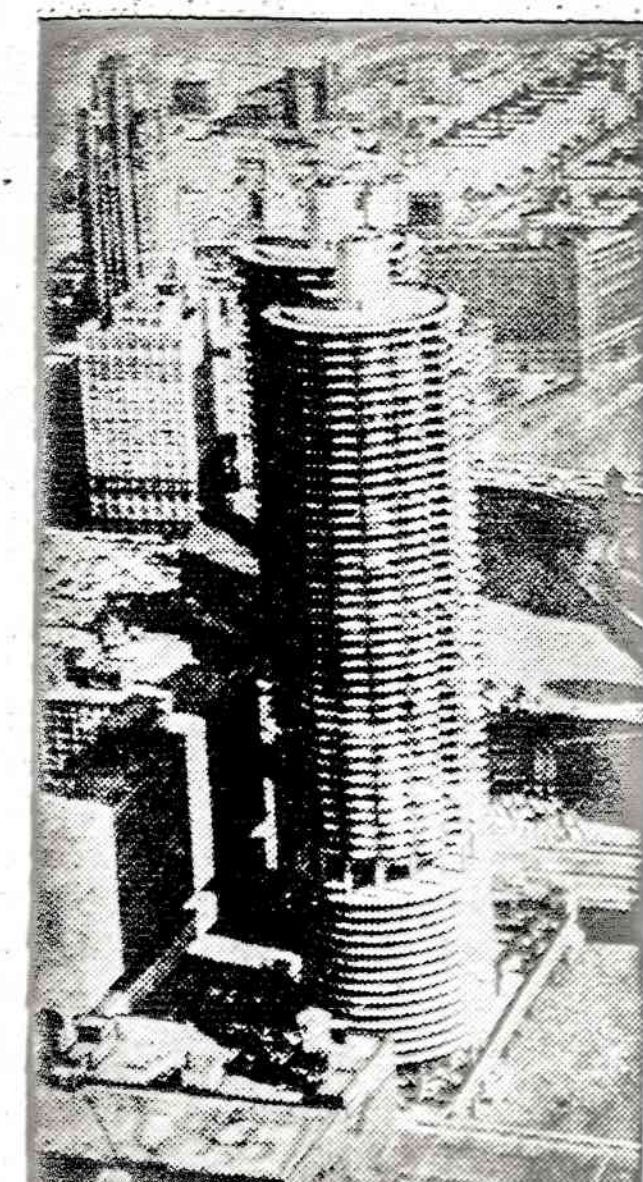
Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygėlės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Neleis pripažinti Lietuvos pagrobimo

Iš Washingtono ateinančios žinios sako, kad atstovų rūmai rengiasi priimti kongreso atstovo Edwardo Derwinskio paruoštą ir užsienio komiteto vienbalsiai priimtą rezoliuciją, kuri nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Lietuvos laisvės draugai kongrese būtų norėję, kad atstovų rūmai tuoju būtu priėmė Derwinskio pasiūlytą rezoliuciją, bet paaiškėjo, kad jau iš anksto buvo suplanuotos trumpo Padoles dienos atostogos ir atstovų rūmų vadovybė negalės šios rezoliucijos praveisti.

Bet atstovas Derwinskis jau susitarė su atstovų rūmų pirmininku ir partijų vadais, kad rezoliucija būtų praveista gruodžio 2 dieną. Jeigu minėtą dieną kiti klausimai ilgiau užtruktų ir rezoliucija = 401 nebūtų priimta, tai tada ji tikrai bus priimta sekančiomis dienomis. Užsienio komitetas ją priėmė vienbalsiai, todėl nelaukiama jokių debatų atstovų rūmuose. Derwinskis ir kiti Lietuvos laisvės draugai sutiko organizuoti kongreso atstovus, kad pirmomis gruodžio dienomis minėta rezoliucija būtų priimta. Atstovas Frank Annunzio sutiko savo rezoliuciją atidėti ir balsuoti už Derwinskio rezoliuciją, nes dabartiniu metu yra progos ją vienbalsiai praveisti. Pravedus šią rezoliuciją atstovų rūmuose, bus imamas žingsnis, kad ir senatas panašią rezoliuciją priimtų. Tuo rūpinasi sen. Charles Percy ir kiti Lietuvos laisvės draugai.

Sekretorius Kisingeris gali atsistatydinti, ir neatsistatydinti. Valstybės sekretorius gali būti kitas žmogus, bet Lietuvos, Latvijos ir Estijos negalės taip lengvai nurašyti, kaip kai kurie brežnevinės politikos šalininkai bandė lietuvius įtikinti. Mes žinome, kad prezidentas Fordas Lietuvos sąskaiton nepadarė Brežnevui jokių nuolaidų, pavergtų lietuvių nepardavė. Jis ir kitiems diplomatomas mainikautojams įsakė daboti, kad nei viename pareiškime nebūtų jokio sakinio, kurį būtų galima aiškinti pavergtų žmonių nenaudai. Kad politikai ir ateityje negalėtų daryti rusams jokių nuolaidų tautų sąskaiton, Lietuvos draugai bando JAV kongrese praveisti rezoliuciją, kuri būsimiems šio galingo krašto administratoriams neleis ranka numoti arba mainais už kitas koncesijas ir nekreipti jokio dėmesio į pavergtus lietuvius, latvius ir estus. Rezoliucija suriš ne tik sekretoriaus,

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ NUOSMUKYJE

Reorganizuotos JAV Liet. Bendruomenės atstovų konferencijoje, 1975 m. lapkričio 16 dieną vykusioje Chicagoje, kan. Vaclovas Zakarauskas skaitė šią paskaitą:

(Tęsinys)

Aišku, kad toks vadų pasiūlymas atstovauti išsunkė opoziciją, kuri ėmė ginti ALTA. De-

bet ir paties prezidento rankas. Lietuvos parduoti jie negalėtų net ir tuo atveju, jeigu kuriam ir kiltų tokia žema mintis.

Kongreso rezoliucijos savaime komitetuose nedys. Daugelis smarkuolių bandė ruošti įvairias rezoliucijas, bet visos jos nūeidavo į komiteto stalčius ir ten baigdavo savo kelionę. Nei viena rezoliucija nebuvo svarstoma, nei viena nebuvo priimta. Jeigu šią rezoliuciją atstovų rūmų komitetas vienbalsiai priėmė, tai gerokai turėjo pasitempti Amerikos Lietuvių Taryba ir šią tektinę organizaciją sudarančios politinės lietuvių grupės. Ypatingai daug teko padirbėti ALTO pirmininkui Dr. Kaziu Bobeliui ir kitiems šios organizacijos nariams, važinėjusiems į Washingtoną ir besitarusiems su abiejų partijų vadais ir įtakingesniais administracijos pareigūnais.

Amerikos Lietuvių Tarybos organizatoriai Antrojo Pasaulinio Karo pradžioje labai aiškiai matė, kad Amerikos lietuviams gali tekti svarbus vaidmuo kovoje už Lietuvos laisvę. Kylančio sovietų imperializmo pavojų jau tada jie numatė ir pradėjo ieškoti būdų, kaip apsugoti lietuvius nuo antros rusų vergijos. Amerikos lietuviai suprato pagrindinius JAV užsienio politikos principus, pažino šio krašto įtakingesnius vadus ir stengėsi įtraukti juos kovon už pavergtos Lietuvos laisvę. ALTO organizatoriai numatė, kad karo pabaigoje Amerika bus pati galingiausia valstybė pasaulyje ir kad jos užtarimas pavergtai Lietuvai bus labai reikalingas.

Trumparegiai lietuviai politikai, tuoju po karo atsiradę Amerikoje, nei Amerikos politikų nepažinę, nei JAV galios neapreję, pradėjo abejoti Amerikos Lietuvių Taryba ir šią organizaciją sudarančiomis jėgomis. Pradžioje jie norėjo pagrobti ALTA ir savo rankas, o vėliau suruošė planus šiai didelei Amerikos lietuvių organizacijai ardyti. Jie pradėjo šmeižti įtakingesnius šios organizacijos vadus, grobti gerasidžių Amerikos lietuvių dedamas aukas, dubliuoti Amerikos Lietuvių Tarybos darbą. Šiandien ALTA įsteigusių ir suorganizavusių žmonių jau nebėra, bet yra jų formuluoti principai, kuriais vadovaujasi didelė dauguma nuosirdžių Amerikos lietuvių patriotų. Šiandien Amerikos lietuvių tarybai vadovauja gabesnieji ir jos veiklos principus supratę sieji žmonės.

Kaip anksčiau buvo šmeižiami Dr. Grigaitis ir niekinamas Šimutis, taip šiandien bandoma nuvertinti ir Dr. Bobelio vedamą darbą. Bet visi žinome, kad darbai kalba garsiau, negu tuščios pasakos. ALTO pastangomis kongreso komitetas jau priėmė rezoliuciją, jos ir visų Amerikos lietuvių, pritariančių ALTO vedamam darbui, pastangomis ta rezoliucija bus praveista JAV kongrese. Ta rezoliucija bus pats didžiausias smūgis visai sovietų užsienio politikai ir ilgus metus vestai melų, šmeižtų ir provokacijų propagandai. Tai bus smūgis ir tiems, kurie Brežnevo propagandą skleidžia lietuvių tarpe.

džios įstaigose Lietuvos laisvinimui. Ne žodžio, kad toks dvigubas atstovavimas yra ne-naudingas Lietuvos bylai.

LB CHARTA

Bendruomenės vadai dažnai iškelia aiškėn ir primena, kad LB Charta įpareigojanti LB veikti ir politinį laisvinimo darbą. Reikia pirmiausia priminti, kad LB Charta yra tik bendrų principų, liečiančių mūsų tautos deklaratavimas. Ji skirta ne vien tik JAV lietuviams, bet viso laisvojo pasaulio lietuviškajai išeivijai. Ten, kur tokios institucijos nėra, kaip sakysim, JAV, tai pagal chartos skelbiamus principus, kiekvienas lietuvis, kur jis begventų yra kovotojas už pavergtos tautos laisvę.

Bet JAV gyveną lietuvių yra susibūrę, šiai kovai ir ALTA, kuris nuo senų veikia ir daug yra nusipelnęs kovoje už tautos laisvę. Tai, Bendruomenė Amerikoje lieka kultūrinė veikla ir lietuvių išlaikymas.

Bet jei LB vadai norėtų veikti laisvinimo politinį darbą, tai jie galėtų taip pat įsijungti į ALTO darbą, kaip yra įsijungusios visos kitos Amerikos centrinės organizacijos. Juk tada ir Bendruomenė šalia savo kultūrinės veiklos veiktų ir Lietuvos laisvinimo darbą. Ko gero, jei ALTA sudarančios organizacijos rastų tinkamą Bendruomenės atstovą, galėtų jį išrinkti net jos pirmininku. Tačiau, ar nebūtų galima taip padaryti, turint daugiau geros valios, užuot sakius, kad Bendruomenė yra savarankiška ir jokia pašalinė organizacija jai negali diktuoti, bet Aligman- to Gečio pareiškimas nežada taikaus ir pozityvaus sambūvio su kitomis institucijomis.

Ir dar kartą pakartojau, kad Bendruomenės vadų nuolat kartojamas įpareigojimas veikti Lietuvos laisvinimo darbą — tinka ten, kur nėra tokio veiksmo, kaip JAV ALTOs. Ten Bendruomenė gali ir privalo veikti ir politinį darbą, turėti prie savo centro tokį politinį veiklų padalinį, kuris palaikytų kontaktą su krašto valdžia.

VASARIO SEŠIOLIKTOSIOS AUKOS

Kita priežastis, kuri išsunkė reikalą atsiliepti opozicijai ir reikalauti Bendruomenę reorganizuoti, jos vadų pasikeitimą ir ALTOs vasario 16-šios šventės progą renkamas aukas laisvinimo reikalams. Kai kam gali atrodyti, jog tai nevertas dėmesio dalykas. Ne! Bet tai labai svarbus ALTO egzistencijos reikalas, nes LB

vadai, taip darydami, siekia sužlugdyti ALTA finansinai. Mat, savo aplinkraščių ragina šios šventės progą aukoti aukas ne ALTAi, bet Bendruomenėi ar kuriam kitam reikalui. Toks jų pasikėsinimas į aukas aiškiai rodo, jų siektą sumenkinti ALTOs reikšmę lietuvių akyse, padaryti ją nereikšmingą organizaciją, kurią nereikėtų kreipti dėmesio.

ALTOs sumenkimo argumentus skelbia LB vadai ir jų pasekėjai spaudoje, kad girdi, jų sudaro jau išnykstančios organizacijos, bei politinės partijos, kurių narių skaičius labai menkintis. Jei jau taip jie skelbia, tai reikia pasakyti, kad ir Bendruomenė Amerikoje nėra nariais gausi organizacija, jos apimtis yra labai maža. Jei skaityti jos nariais tik tuos, kurie užsimoka nario mokesį, kurie dalyvauja rinkimuose, tai Bendruomenė apjungia labai mažą skaičių lietuvių. Jei per visą Ameriką Tarybos rinkimuose tebusuoja, su visokiomis daromomis sukybėmis, 7 — 8 tūkstančiai, tai Bendruomenė Amerikoje yra bankrote.

Juk tik vienoje Chicagoje lietuvių yra kelios dešimtys tūkstančių. Ne paslaptis, kad visi Amerikos lietuviai priklauso Bendruomenėi ir nemano jai priklausyti. Ypač, labai menkas skaičius jai priklauso senosios kartos, nežinau ar kuri nors jų organizacija yra įsijungusi į Bendruomenės rūmus. O vis tik senosios lietuvių kartos negalima nurašyti. Ją sudaro dar didelė dauguma, kurie save laiko ir didžiuojasi esą lietuviais.

BENDRAVIMAS SU OKUPANTU

Taip pat dar viena iš tų didžiųjų priežasčių, kuri vertė pasireikšti opozicijai, tai bendravimas su okupantu. Bendruomenės vadai dar iki šio laiko nėra aiškiai pasisakę dėl bendravimo su okupantu čia atsidūmiais agentais. Tiesa, herods, neseniai Tarybos suvažiavime buvo pasisakyta prieš vaikų vėžimą į pionierių stovyklas, tai viskas. Bet jie tyli dėl mūsų kultūrininkų lankymosi okupuotoje Lietuvoje ir ten jų daromų komunistinėje spaudoje Maskvai naudingų propagandinių pareiškimų.

Iki šio laiko dar neteko "Pasaulio lietuvių" užtikti tokio pasmerkiančio pareiškimo dėl tokio mūsų kai kurių kultūrininkų varomos naudingos propagandos Maskvai. Pasmerkiančio reikalas, nes LB mo apie jų liaupsinimus dėl okupuotoje Lietuvoje išbuvojusios kultūrinės pažangos, kultūrinį laimėjimų.

Priešingai, "Pasaulio lietuvių" kuri neseniai "Draugas" ragino skaityti šį minėtą biuletenį, nes jame atspausdintas Garbės teismo sprendimas. Bet jame yra įtaipinta korespondencija, paimita iš komunistinės spaudos ar atsiųsta iš okupuotos Lietuvos komunistinio reporterio.

Dėl mūsų kai kurių kultūrininkų vedamos propagandos Maskvos naudai labai mažai reaguojama frontininkų spaudoje. Sakysim, beveik ji ne-reagavo dėl kun. K. Balčiaus, prel. Ragažinskio padarytų pro-bolševikinių pareiškimų ok. Lietuvoje. Tai tik vienos "Naujienuos" pareiškė griežtą reakciją.

STUDENTŲ VYKIMAS Į VILNIŲ

Neaiški laikysena dabartinės Bendruomenės vadų dėl studentų vykimo į Vilnių "pasisemti" lituanistikos. Gerai žinant, kokių būdų ten vykti studentai yra atrenkami. Toks atrinkimo būdas buvo paskelbtas "Darbininke", vieno tokio "kursanto". Kad patektų į tokių studentų skaičių, pirmiausia turi būti tėvai "nenušikaltę" tarybinei Lietuvai. O jei praityje kuo nors buvo jai nusidėję, tai dabar, išeivijoje turi įrodyti, kad tokia "kalte" atitaiso.

LB DIDŽIAUSIAS UZDAVINYS

Man rodos, kad tai LB vadams turėtų būti vienu didžiausiu šiuo uždaviniu spaudoje bei jos rengiamuose Tarybos suvažiavimuose kelti balsą prieš tokias okupanto sugalvotas klaidingas "studijas" ir tuo mulkinti išeiviją. Deja, "Pasaulio lietuvių" dar tokių įspėjimų neteko užtikti.

Priešingai, gali ten rasti pri-rašytų piktų užsiuolimų, kad opozicija LB skaldo. Bet griežtai pabrėžiū, kad Bendruomenės niekas neskaldo ir jos nemano skaldyti, iškilusi opozicija siekia tik reorganizuoti, nes minėti faktai ją nuvedė prie jos nuosmukio, išeivijos suskaldymo.

(Bus daugiau)

— Vietoje ambasadoriaus Zacharovo, sovietų valdžia siųs kiską diplomata į Uganda. Maskva priėmė Idi Amin sąlygas ir po 6 dienų nutarė vėl atnaujinti santykius. Jiems yra svarbus santykiai su Pietų Afrikos valstybėmis.

A. VILAINIS - SIDLAUSKAS

O KAS TU?...

56.

Ir dabar jam taip bemažant, ežero vilnims bedainuojant, išlindo ugninis saulės kamuolys. Atrodė taip apgaulinga jo akimis, lyg jis būtų ežero bangų našemas į krantą. Ežero pakraščiais pradėjo skraidyti klydamos žuvėdros ir virš galvos praskrido ančių būrys. Ir vėl gimė nauja diena.

Besiklausydamas bangų ošimo, klykiančių žuvėdrų ir godžia akimi stebėdamas, kaip tos bangos išsitaško į krantus sniego baltumo putomis, prisiminė ir kaip atsitiktinai apsigyveno šitame puosniame name. Tada jau dirbo sekliu šiaurinėje miesto dalyje, būdamas netoli tos vietos įsigėdė vėl pamatyti tuos namus, kur jaunystėje praleido vieną vasarą.

Prieš Argo gatvę, prie kurios stovėjo šis pastatas, praėdėdamas pro jį atidžiai stebėjo. Atrodė, kad iš oro jis nebuvo pasikeitęs. Nieko nematydamas prie namų, nei balkono su sėdinčiais žmonėmis, jis šia gatvę vaikštinėjo keletą minučių. Paskui užėjo į jo rytinę pusę, kur buvo įrengtos tos ypatingos maudyklės šio namo gyventojams. Čia niekas nesimaudė tuo metu, tik pakėlęs akis, pamatė balkone sėdinčią žilstelėjusią moterį ketvirtame aukšte, iš kur jis stebėdavo tuos nuostabių saulėte-

kius. Pasitraukęs nuo namų, jis grįžo į Argo gatvę, kuri akliai rėmėsi į ežero pakrantę. Stovėdamas prisiminė, kad ta vieta yra gili. Būdėdamas vieną naktį, išgirdo beveik priešais esančiame name muzikos ir dainos garsus. Apie vidurnaktį ežero pakrantėje kilo triukšmas. Bėgo žmonės, atvažiuo daug policijos mašinų ir tas tęsėsi veik visą valandą. Jau tada spėjo, kad kas nors bus čia paskendęs. Rytė iš laikračių sužinojo, kad viena moteris buvusi įsimilėjusi jaunavėdį, išbėgo iš puotos ir nusiskandino ežere. Jam padarė šurpų įspūdį, bet dabar, kai tarnyboje dažnai susiduriama su žmogžudystėmis ar nusikandymais, jis taip apsiprato, kad pasidarė beveik kasdieniška.

Prieš palikdamas šią vietą, jis dar kartą stabtelėjo prie šių namų, ypatingai domėdamasis žaliuoju skveru, kuris tada atsidarė per trejetą dienų. Atrodė, kad ir čia niekas nepasikeitė. Tebebuvo tos pačios sidabrinės eglutės ir kiparisai gulė ant žalio skvero kilimo. Metęs vėl į namo priekį žvilgsnį, jis pamatė tą pačią žilaplaukę moterį, kuri sėdėjo ketvirtame aukšte balkone. Nespejęs nė iš vietos pasitraukti, jis išgirdo ją šaukiant:

— Gal jūs čia ko ieškote, ar laukiate?...
— Ne, aš nieko nieškau ir nelaukiu, — atsiliepė su nepasitenkinimo jausmu, — bet rado reikalinga jai pasiaiškinti:
— Aš čia buvau prieš penkiolika metų

panakliniu. Tada man tie namai ir ši vieta labai patiko, dabar atėjau pasižiūrėti, kaip šiuo metu atrodo.

— Taip, dabar suprantu, bet pasakyk tu man, ar ir šiandien jie tau patinka?...

— Patinka, bet kas man iš to. Aš žinau, čia gyvena pasiturintys šeimos ir savo kambarių viengungiams nenuomoja...

— Sakyk, vaikinė, o ką tu dabar dirbi? Gal vėl sargauji?

— Dirbu miesto policijoje.

— A, policijoje, Tai turbūt būsi visai padorus vyras, kurio nėra reikalo bijotis. Eiva į mano butą. Pasikalbėsime ir susitarsime, kas abiem būtų priimtina.

Užėjus, ji pasodino jį į fotelį or atnešė ledų. Pasikalbėjęs pasisakė esanti našlė. Turėjusi sūnų bet ir tas miręs. Vienaip ar kitaip esą neįsėdėjo ir nuobodu gyventi. Tikino, kad ir nuomos iš jo daug neįsėdėsi, ir kadangi jis valgo restoranė, abiem sūlygos pasirodė priimtinos. Jau atsisveikindama, jo naujoji šeimnininkė drąsiai jam pasiūlydė į akis sakydama:

— Pas tave matau panašų veido bruožų, kaip pas mano mirusįjį sūnų. Tik dar negalėčiau pasakyti, ar tu daugiau panašus į mano buvusį vyrą, ar prieš trejus metus mirusį sūnų. Jis dabar būtų kaip tik tavo metus. Geras buvo mano vaikas. Mėgo keliauti, o paskui padangėmis skraidyti ir tapo lakūnu. Taip pat turėjo ambicijos persikristi didžiuosius vandėlynus.

net apjuosti — aplėkti visą žemės rutulį. Tas jo pomėgis paspendė tarsi mirties voratinklį ir jis žuvo lėktuvo avarijoje.

★

Popiečio metu seklys atsiėmęs automobilį iš dirbtuvių, išvažiavo pagal gautąjį iš smuklininko adresą pas Valeriją. Vaziuodamas visą kelią galvojo, kokią atsilankymo tikslą jai pasakytų ir nuo ko pradėti su ja pokalbį. Pasakyti tiesą, rodėsi, nebūsiu gerai. Gali ne tik nieko nepasakoti, bet dar pasipiktinusi išvartyti pro duris. Reikėjo sugalvoti svarbų ir neįtartą reikalą. Staiga dingtelėjo mintis, jis nusprendė nudaugti vedusį vyrą, turintį sunkiai sergančią žmoną, klausyti ar ji nežinanti to stebuklingo daktaro adresą, kurį buvo kartą sutikusi.

Pasistatęs savo automobilį už vieno bloko nuo jos namų, priėjęs prie durų, paspaudė skambutį. Greit išgirdo lėtus žingsnius ir prasiveržus durims pamatė seną moterį, kurią spėjo esant pačią Valeriją.

— Atleiskite, tur būt, matau pačią poną Valeriją. Turiu į jus labai svarbų reikalą, geriau pasakius prašymą. Mano žmona sunkiai serga. Nieko negelbsti nė daktarai. Aš girdeju, kad jūs buvotė sutikusi tokį aukštą juodai apsirengusį vyrą, kuris esąs stebuklingas daktaras. Kiti jį dėl jo stebuklų net Dievu vadina. Ar jūs kartais nežinotė jo adresą?

— Buvau jį sutikusi pas smuklininką Kanne, — kalbėjo Valerija įsivėsdama svečią į saloną ir sodindama į minkštą kėdę.

— Kaip gaila, kad aš pati nežinojau, kad jis yra, stebuklingas daktaras. Aš pati esu didelis ir jau amžinas ligonis. Man suka sąnarius reumatizmas, skauda galvą, užsikemša viduriai, kartais suima diegliai. Aš vos, vos gyva, kaip matai. Širdis besilaiko, kaip ant ploniausio siūlo pakabinta. Einu dažnai pas gydytojus, išpaskoju visas ligas. Tik apžiūri, pakraipo galvą ir sako, kad viskas gerai. Tai yra nuo senatvės, o nuo jos tai dar nė daktarai nesą išradę vaistų. O, kad būčiau tada žinojus, ką dabar pasakei, būčiau vėl sveika moteris.

— O ko pas smuklininką buvo užjęs tas stebukladaris. Gal jo pinigų prašė, ar kokį stebuklą ten padarė.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĘ

TELEF. PH 8-3228

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima liginis pagal susitarimą.
Jei neatšiliepi, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
960 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepi, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 51st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieni-
iais, ketvirtadieniais ir penktadieni-
iais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2612 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadi-
enį, penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Prima liginis pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatšiliepi, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

Detroito naujienos

Baltijos ir Gabilijos Skautų
Tuntų 25 metų jubiliejus įvyks
š. m. lapkričio mėn. 22 ir 23 die-
nomis Kultūriniam centre. Lap-
kričio mėn. 22 d., 6:30 val. įvyks
skautiškų darbų parodėlės at-
darymas, 7 val. vakare linksma-
vakaris.

Lapkričio 23 d., 10:30 val.,
pamaldos, 12 val. iškilmingas
Jubilėjaus paminėjimas, Kul-
tūrinio centro didžiojoje salėje.
Visi skautai ir skautės bei bu-
vę skautai kviečiami parodėlė-
je, bažnyčioje ir iškilmingame
minėjime dalyvauti.

Detroito židinio spaudos
konferencija įvyks š. m. lapkri-
čio 22 d., šeštadienį, 10 val. ryto,
Detroito Universiteto Science
Buldg. 203 kambaryje. Visi kvie-
čiami, laukiami su idėjomis ir
 pasiūlymais. A. Sukauskas

GRADINSKAS

NAUJOSIOS
TELEVIZIJOS
BE LEMPŲ
2512 W. 47 St. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sėkm. ir treč. uždaryta

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GELES VISOMS PROGOMS

Beverly Hills
GELINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTIER 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 12:30-
1:00 v. popiet. — Šeštadienį
ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telef.: HEMLOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Balto seimo garbės prezidentas, iš kairės — E. Paurazienė, A. Budreckas, dr. K. Bobelis, vysk. V. Brizgys, prel. D. Mozeris, V. Šimkus, kun. A. Trakis skaito iš šv. Rašto ištrauką pagerbiant iškilmingai amžiną Balso vadovus — prel. J. Končijų ir L. Šimutį, gen. kons. J. Daužvardienę, F. Kurgonienę, V. Selenis, kun. A. Baltrashunas, kun. A. Zakarauskas, J. Švedas, ir kun. K. Kuzminskas.

Nuotrauka A. Gulbinsko

TEATRE

Iš rusų kalbos vertė M. Buteika

(Tęsinys)

Aš supratau, jog negaliu, neturiu teisės toliau, ypač šiam žmogui meluoti. Minutę tylėjau apmąstydamas atsakymą, o jis sėdėjo ir rūkė, klausia: „mažiau pažvelgdamas į mane. Aš neišlaikiau ir klysdamas bei painiodamas, pereidamas iš vieno į kitą, paskubomis pradėjau pasakoti jam visą mano istoriją. Nežinau kaip tai atsitiko — tiesiog prieš save aš pamaciau tokį pat politinį kalinį, kaip ir aš pats, pamaciau, kad jis protingas ir inteligentas, instinktyviai pajutau, kad jis doras žmogus ir nutariau, kad jis manęs neišduos. Aš prisipažinau, kad nesu joks aktorius, kad vaidinu tikrai mėgėjų spektakliuose, ir, sakau, tikrai lagerio „koncertinėje brigadoje“, kad realistiniame teatre būdavau tikrai žiūrovo vaidmenyje. Papasakojau apie bandymą pabėgti iš lagerio, apie „160-tą“ piktą ir apie viską, ką aš mačiau, ką išgyvenau.

Išklausęs mane, jis ilgai ty-
lėjo, paskui nusišypsojo, švelniai, tėviškai, išlengvėle pa-
ėmė mane už peties.

Kiek turi metų, jaunuoli?

Aš atsakiau.

Nu ką gi, reikia jums pa-
dėti... Padarysiu viską, kas
yra mano galioje. Juk kokią
nors rolę galėsite suvaidinti?

Aš buvau pasiryžęs pulti jam
ant kaklo ir išbučiuoti jį. Su-
sitarėm, kad apie mano „išpa-
žintį“ niekas nieko nežinos.

Egzaminą teatre, man vis
dėlto, sekantią dieną padarė.
Bet be paties Chavronskio,
antrojo režisieriaus Vjeros Ra-
duskojos ir kelių aktorių, sa-
lėje nieko daugiau nebuvo. Pa-
drąsintas aš, berods, nebogai
atmintinai papasakojau Puš-
kino „Grafą Nuliną“. Tai da-
lykas ilgas, skaitant užtrunka
15 minučių. Raduskaja pa-
sakė mano atminčiai kompli-
mentų, gi Chavronskis, — prie
visų ištarė:

O žinote, jaunuoli, juk
tamtas aktorius...

Taip prasidėjo šviesiausias
periodas mano konclage-
rinio gyvenimo.

Mūsų buvo 25 kaliniai — ak-
toriai: 18 vyrų ir 7 moterys,
kuriems pavydėjo 3000 kitių ka-
linių gyvenusių „Komendanto
Lagpunte“. Mes buvome iš-
gelbėti nuo sunkaus darbo šalti-
tyje su kastuvu rankose, mes
kelmės ne 5 valandą ryto, o
8 arba 9. Tie kurie trėgė nak-
timis skaityti, kelėsi 11 val.
dieną, nes repetacijos prasidė-
davo 12 val.

Idomį ir patį teatro atsiradi-
mo istoriją. Dar rudenį buvo
areštuotas, o vėliau sušaudy-
tas mūsų šiaurės geležinkelio
lagerio viršininkas, valstybės
saugumo NKVD majoras Ja-
kov Maraz. Jo vieton Kremlius
paskyrė latvių kapitoną Šeme-
ną. Kapitonas mėga prabangą

ir pompą. Jeigu jo pirmtakas
Jakov Moroz, kratėsi taigos
keliais senoje mašinoje „Gaz“,
tai Šemena važinėjo puikiausiu
ševroletu. Vorkuton, toli-
mausio mūsų milžiniško la-
gerio užkampin majoras skris-
davo mokomuoju lėktuvu U-
2, kurio greitis buvo 130 km.
val., kapitonas gi, skraidė
patogiu dviviečiu lėktuvu, grei-
čiu 180 km. val. Prie majoro,
be mėgėjiško teatro čibju ir
nedidelių koncertinių briga-
dų, susidedančių iš kriminalis-
tų jokių kitų pramogos idėjų
lageryje nebuvo. Gi kapitonas,
tuoj po savo naujojo paskiri-
mo, pradėjo perorganizuoti
Kniaž — Pogoste buvusį klubą
ir teatrą. Tiesa, šis teatras bu-
vo skyriaus lagerio administra-
cijos personalo, NKVD tarnau-
tojams, sargybiniams ir lais-
vai samdomiems techniško
personalo pramogoms. Staty-
bos darbų eigos sąvaduose
Uchto — Pečoros geležinkelio
magistralės, be viso to, reiškė:
„Steigiam teatrą“. Tik pa-
galvokit — taigoje teatras!

Sausio viduryje klubo pri-
taikymas teatrui buvo baigtas.
Ir, reikia pripažinti, — teat-
ras išėjo geras. Erdvi gili sce-
na. Artistams garderobinės
patalpos, Salėje foje, parke-
to grindys. Viskas paprasta,
patogu, gražu. Beje, kodėl gi
teatrui ir nebūti geram? Juk
statyba ėjo pagal žinomo Mask-
vos architekto, kukliai atli-
kusį savo katgorinį terminą
„Komendantiniame Lageryje“
projekta.

Paralėliai su su teatro staty-
ba, Maskvon buvo siuntinėjami
užsakymai kostiumų, bu-
taforijos, grimo, rekvizitų, ir
t. t. Aktorių buvo ieškoma ka-
linių tarpe. Mergaitė valytoja,
Chavronskui pasakoję jos nu-
girstą įdomų tuo reikalu kapi-
tono Šemeno su kultūros —
auklėjamojo skyriaus viršininku
Čechoninu, pašnekės. Kapi-
tonas reikalavo, kad akto-
riai būtų profesionalai iš poli-
tinių kalinių. Čechoninas rezo-
navo, kad tuo reikalu esąs Mas-
kvos nurodymas panašiam dar-
bui skirti tikrai kriminalinius
kalinius. Supykęs kapitonas
sušukęs:

— Velnio toks įsakymas!
Noriu turėti tikrą kultūrinį
teatrą! Noriu matyti asmeny-
bes, o ne žulikų snukius! „As-
menybės“ nevertė savęs lauk-
tyje su kastuvu rankose, mes
kelmės ne 5 valandą ryto, o
8 arba 9. Tie kurie trėgė nak-
timis skaityti, kelėsi 11 val.
dieną, nes repetacijos prasidė-
davo 12 val.

Idomį ir patį teatro atsiradi-
mo istoriją. Dar rudenį buvo
areštuotas, o vėliau sušaudy-
tas mūsų šiaurės geležinkelio
lagerio viršininkas, valstybės
saugumo NKVD majoras Ja-
kov Maraz. Jo vieton Kremlius
paskyrė latvių kapitoną Šeme-
ną. Kapitonas mėga prabangą

Paskui jį iškilo ir kiti scenos ir
ekrano meistrai. Atsirado Vera
Nikolajevna Radunskaia —
Cmieleva — studijos režisierius.
Išaugo gigantiška figura jau-
no kino aktorius K. Keleini-
kovo. Paskui dygo menkesni
daigai — provincijos scenų ak-
toriai, pagaliau tokie kaip va-
— aš.

Ilgai buvo svarstoma kokią
pjesę pasirinkti. Čechoninas
norėjo suvaidinti „Slavy“ V.
Gusevo. Kapitonas Šemena —
ant „Svetimo Vaiko“ — V.
Škvarkino, Chavronskis — ap-
sistėjo prie „Potop“ („Tvanas“)
— Bergerio, pasiremdamas tuo,
kad pastatymas kainuos pigiau
už kitus, nes visi trys veiksmi
praeina su tomis pat dekoraci-
jomis. Pradžioje viršų gavo
kapitonas — nutarė statyti
„Svetimą Vaiką“, tačiau tuo-
jau paaiškėjo, jog lagerio bib-
liotekoje pjesės nėra. Nebuvo
ir Gusevo „Slovės“. „Tvaną“
gi, turėjo V. N. Radunskaia,
rankraštyje. Kapitonas numo-
jo ranka ir leido vaidinti Ber-
gerio „Tvaną“. Kada aš atvy-
kau, repetacijos jau ėjo pilnu
tempu. Man davė nesudėtin-
gą, epizodinę rolę, bet kartą,
kelyje į teatrą Chavronskis
priejo prie manęs ir tarė:

— Blogai, labai blogai su
Frezerio vaidmeniu... Ar ne-
norėtum pabandyti? Bandžiau
atsisakyti — bijojau, kad to-
kios didelės, atsakingos rolės
nesugebėsiu atlikti. Pabandžiau
ir viskas išėjo gerai.

Puikus tai buvo laikas! Užot
dirbus šaltyje su kastuvu ran-
kose, mes ištisas dienas lei-
dome šiltose, jaukiose teatro
patalpose. O vakare, kada atei-
davo ginkluotais sargybinis,
mes labai nenoriai ėjome už
spygliuotų vielų.

Ir nuodėmė slėpti, — jaunų
žmonių: vyrų ir mergaičių tar-
pe prasidėjo romansai. Chav-
ronskis ir tai žiūrėjo pro pirštus,
nors mėlės istorijos kartais
grėbė pražūtimui visam teatrui.
Toji trupės dalis, kuri ne-
buvo užimta „Tvane“, Veros
Raduskojos vadovybėje, ruošė
smulkias A. Čechovo pjeses.
Chavronskis pripažino Stanis-
lavskio metodą. Ištisą mėnesį
darbavomės su pjesė „už stalo“.

(Bus daugiau)

JEI „NAUJIENAS“ TU
SKAITYSI, TAI IR KITAM
PASAKYSI, KAD JOS RAŠO
TIKRA TIESA — SKLEIDŽIA
ŠVIESA.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Marquette Parko Lietuvių Namų
Savininkų organizacijos narių susi-
rinkimas įvyks lapkričio mėn. 21 d.
7:30 val. vak. parapijos salėje, 6820
So. Washtenaw Ave. Susidare daug
svarbių reikalų aptarti. Prašome na-
rius ir svečius skattingai dalyvauti.
Stasys Parla, sekretorius

— Lietuvių Žagarės klubo prie-
mėtinis susirinkimas įvyks sekmadienį,
lapkričio 23 dieną 1:00 val. popiet.
4946 So. California Ave. Nariai kvie-
čiami atsilankyti, nes yra daug svar-
bių reikalų aptarti ir bus valdybos
rinkimas 1976 metams. Po susirinki-
mo bus vaišės.
Rozė Didžiulienė, rašt.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

„Būkite vienas kitam maloningi, gallesingi, vienas kitam dovano-
kite, kaip ir Dievas dovanojo jums Kristuje“. — Efez. 4:32.

Kiekvienas Dievo vaikelis, kuris buvo jo priimtas remiantis Jėzaus nuo-
pelnais, turės atsakyti pats už savo silpnę. Tačiau jei jis prisipažįsta ir
prašo atleidimo, jam bus atleisti nusidėjimai. Bet jiems bus atleista tik
tada, kai jie atleis kitiems jų nusikaltimus. Parašyta: „Jei iš širdies ne-
atleisite kitiems nusikaltimus, tai ir dangiskasis Tėvas neatleis jums
Jūsų nusikaltimus“. „Kokiu teismu jūs teisite, tokiu ir patys būsite tei-
siami. Ir kokių mąstų matuosite kitiems, tokiu bus ir jums atsaukuola“. Štai
Dievo patvarkymai. Vykdydami jo patarimus mes būsimės gausiai
palaiminti ir priręngti užimti vietas dangaus karalystėje.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia Švento Rašto tyrinė-
tojų aiškinimus.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusioji? Į tą klausimą atsako knyguotė „Viltis po mirties“, kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROVEHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNHALL 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŽYBŲ VIETA

REpublic 7-3600

REpublic 7-5801

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

TEL.: YARDS 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFAYETTE 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE

PATARNAVI-

MAS DIENA

IR NAKTĮ.

★

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFAYETTE 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

VIrginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YARDS 7-1911

ROCKFORD, ILL.

Kalakatų pietūs pavyko

Ivestas gražus paprotys, kad Lietuvių Klubo organizacijos nariai švenčių proga valgytų bendrus pietus. Rockforde tas paprotys pradėtas 1940 metais, kai susitvėrė Kultūros Draugijos skyrius.

Čikagos Kultūros draugija daug prisidėjo finansais, patarimais. Visas Rockfordo Kultūros Draugijos fundamentas buvo padėtas, padedant Čikagos Kultūros Draugijai. Ir taip žingsnis po žingsnio išsivystė Rockfordo Lietuvių klubas, pasistatęs puikius rūmus, turintis didelę salę.

Lietuviai įsigijo gerą vardą tarpe svetimauciu, kurių dideliems parengimams išnuomoja klubo salę. Geri santykiai ir draugiškumas pagerėjo tarp bažnytinių ir nebažnytinių draugijų, taip kad Lietuvos reikalai Lietuvių Klube statomi pirmoje vietoje. Lietuvos minėjimams salė duodama veltui.

Kalbant apie Rockfordo Lietuvių Klubą, noriu priminti, kad klubas įsigijo netoli Rockfordo 12 akrų žemės. Žemė yra prie Kishwaukee upės, todėl patogi vieta parkui gegužinėms. Parkas jau įsteigtas.

Kalakatų pietuose dalyvavo visi senieji klubo veikėjai, kaip buvusio klubo pirmininkas Kazys Makauskas, Marija Stružienė, Petraitienė, K. Marcinkevičius, buvęs Rockfordo policininkas, St. Čepulis su žmona Matilda, Jonas Rulys ir jo žmona, Juozas ir Katrė Bacevičiai, jaunieji Verbickai.

Su visais nariais ir svečiais, prie stalo susėdo apie 400 žmonių. Invokaciją atkalbėjo lietuvių parapijos klebonas kun. Bredy. Jis sukalbėjo ir maldą Aukščiausiui angliškais jautriais žodžiais. Kun. Bredy yra labai mandagus, baigęs aukštuosius mokslus. Jį pakvietė Kazys Makauskas, nes jis labai myli lietuvius.

Buvo pilna salė svečių, kurie valgė, šnekuciuosius. Amerikiečiams labiausiai patiko skaniai virėjų pagamintas lietuviškas kugelis ir dešrelės. Veikė ir bufelas. Kas norėjo, galėjo jame pasivašinti. Vakare, apie 4 val., prasidėjo šokiai ir žaidimai. Penki muzikantai garsiai grojo iki 12 val. nakties. Svečiai skirstėsi patenkinti ir linksmi, klausinėdami, kada kitas subuvimas įvyks.

Zvalgas

CICERO

Cicero Medžiotų ir žvejų "Ešerys" klubo įkurtuvinis balis įvyko lapkričio 15 d., 8 val., p. Pečkų svetainėje, 1500 So. 49 Ave., Cicero, Ill. Susirinko apie 50 naujo klubo rėmėjų, kas sudarė reikiamą skaičių mazoje salėje.

Steigėjų klubo buvo patiekta vakarienė, kuri kaštavo tik 5 dol. asmeniui. O vakarienė buvo paruošta p. Pečkienės ir jos padėjėjų, kuri buvo nepaprastai skani: susidedanti iš įvairios ir įvairiais būdais pagamintos žuvies, dešros, kumpio ir kitokių delikatesų. Tortas taip pat dalyvavo prie kavutės. Mėgėjai galėjo pasidokti prie malonios p. Ramonio orkestro

Standard Federal Savings Bendrovės prezidentas Justinas Mackevičius pasirašo susitarimą su First Savings Bendrovės prezidentu Charles W. Bollinger prijungti pastarąją Bendrovę prie didžiosios Standard Federal Bendrovės. Į pasirašiusius abiejų bendrovių prezidentus stovintieji žiūri: John F. Clorus, Standard Federal Savings bendrovės vyresnysis viceprezidentas, ir Irene M. Swanson, First Savings skyriaus vedėja.

muzikos. Juos laiks nuo laiko pavadavo p. Pečkys, p. Markauskas ir p. Ruginis. O p. Pečkys, "ištraukęs" savo "apipelėjusią" armoniką, užtraukė gerą polkų. Garbė jam ir visiems, kurie padėjo orkestrui.

Nėra nieko geresnio, kaip geras subuvimas. Tą subuvimą galėjo suruošti tik p. Juškauskas, kuris tą klubą įsteigė, jį puoselėja ir nori ne sau garbės, bet, savo pinigą įdėdamas, savo žodyje pareiškė, kad ne pelno tikslu jis įsteigtas, bet kam nors padėti.

Sekandžio klubo parengimo tikslas yra suruošti Naujųjų Metų sutikimą, kurio pėlnas bus skiriamas Cicero Lituanistinė mokyklai paremti. Klubas yra nepolitinis, jo tikslas pagauti žuvį ir ją patiekti parengimui metu. Kitą kartą, reik manyti, ir bus medžiotų pasirodymas su meškiena ar stūrniena. Iš steigėjų p. Juškausko galime to tikėtis. Jis yra neuilstamas vėžjas pirmyn. Tokių žmonių mums reikia bet kokiame organizacijoje, kurie nesiekia sau garbės, o tik siekia gero tikslo, nežiūrint kiek savo pinigų prideda.

Prie klubo organizavimo visa širdimi prisideda p. J. Kalinauskas, vadinamas "Juozas su kepurė". Šį kartą parengime dalyvavo — "be kepurės". Linkėtina "Ešerio" klubui geros sėkmės ir gero vėjo. A. V. programos dabar bus girdimos

TRUMPAI

— Kastytis Juškenas iš Brighton Parko apylinkės gavo laiškus iš daugelio kongreso narių, kuriems jis rašė dėl rezoliucijos 401 priėmimo. Atst. Michael J. Harrington tarp kita taip rašo: "Turbūt jūs žinote, kad ši šalis niekuomet nepripažino Sovietų okupacijos Pabaltijo respublikose. Mano supratimu Helsinkio sutarimai nepakeičia JAV pozicijos. Politiniam ir kariniam subkomitetuose taip pat Užsienio reikalams komitete yra keliamas panašų ir Derwinskio rezoliucijų, kas parodo didelį dėmesį jūsų rūpiniams reikalams, kuriuos aš palaikysiu".

— Stasys Cibulskis, Snover, Mich., mums atsiuntė laišką, pranešdamas, kad Naujienų platinimo vajuos garsas jau pasiekė ir jo apylinkę, pačioje Michigano valstijos šiaurėje. Dėkojam jam už dėmesį ir už prenumeratą. Naujasis mūsų skaitytojas p. S. Cibulskis, daug visko matęs ir daug važinėjęs po pasaulį, dabar yra pirkęs farmą ir joje gyvena. Jo idomus laiškas yra perduotas lietuviams, laiške minimų reikalų specialistams.

— Lietuvių Radijo Forumo programos dabar bus girdimos

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIŲ BUTAS be baldų Marquette Parko apylinkė. Pageidaujama vyresnio amžiaus asmuo. Tel. 436-0797.

iš tos pat WXRT-FM stoties sekmadieniais nuo 2 iki 3 val.

— Irena Adomavičiūtė - Gintautienė, buv. Valst. teatro balerina, vadovauja baletui studijai Casaville, Ill., prie pat East St. Louis. Jos studijos mokiniai išpildys sutrumpintą Čaikovskio baletą "Gulbių ežeras" lapkričio 23 d. 3 val. Edwardsville teatre. Jos studijoje yra apie 100 mokinių.

— Biržėnų klubas parėmė Naujienų leidimą 10 dol. auka ir ją įteikė per sekr. Joną Indriūną. Naujienų vadovybė dėkinga valdybai ir visiems to klubo nariams.

— Vladas Mikutis iš Bridgeport apylinkės lankėsi Naujienose pratęsti prenumeratą. Administracija dėkoja jam už vizitą, gerus linkėjimus, už pratęsimą iš anksto be raginimo ir už 10 dol. dovaną Naujienų parmai.

— Lietuvos Kariuomenės atkūrimo 57 metų sukakties minėjimas įvyks lapkričio 23 d. Pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje 11 val. Po pamaldų žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas prie Laisvės Kovų paminklo. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Vėliavų palyda renkas Jaunimo Centre 10 val. 45 min.

— Amerikos Lietuvių Dailininkų S-ga maloniai kviečia atsilankyti į ruošiamą M. K. Čiurlionio minėjimą, kuris įvyks š. m. lapkričio mėn. 23 d. 3 val. p. p. Čiurlionio Galerijoje, Inc., 8929 So. Harlem Ave. (Midland Savings banke). Programoje: išsamios Čiurlionio dailės meno ir muzikos kūrinių pristatymas. Prelegentai: dail. M. Šileikis, dail. V. Vaitiekūnas ir muzikinis dalį tvarko A. Šlutas. Taip pat Čiurlionio meno kūrinių reprodukcijų paroda, kurias bus galima įsigyti.

A. L. D. S-ga (Pr.)

— Laiskraštininko W. Anderson ir kongresmano E. Derwinski daug Lietuvai nusipelnusių, pagerbimo banketas bus lapkr. 22 d. Pick-Congress viešbuty. Rengia Alta. Bilietai gausiami Altos būstinėje, 2608 W. 63rd St., tel.: 778-6900. (Pr.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS IŠSISIMOKEJIMAMS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5. MORINIS - MEDINIS. \$1.100 mėn. Prašo \$50.000, Marquette Parke.

10 BUTŲ MORINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

MUMS GERAI KARTU

6 KAMBARIŲ 12 M. MODERNUS MŪRAS. Įrengta virtuvė ir kambarys beismonte su patogumais. Arti parko ir California Ave. Greit galite užimti. \$29.900.

2 BUTŲ MEDINIS. 2 auto garažas. Reikia specialisto rankų pataisyti. Marquette Parke. \$13.000.

MODERNUS 4 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — \$45.500.

1½ AUKŠTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonte su patogumais. Pušų medžio porčius. \$32.000.

2 BUTŲ 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Įrengtas beismontas. Per mėnesį gaunate butą. Arti parko. \$35.700.

8 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildymas, nauja elektra, alumin. langai. \$15.000 metinių pajamų. Arti mūsu. \$71.700.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI — NUOMOSI

IVAIROS DRAUDIMAI

Malonai jums patarsiu

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE., CHICAGOJE Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖJE

135-TA IR ARCHER AVE. Tel. 257-5881

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJINIOMS šiemet suėję 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vaju.

NAUJINIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos ir sandėrus su okupantais ar jų igaliojiniais.

NAUJINIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJINIENOS atstovauja tiliąją lietuvių daugumą šiais pasmetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, gero draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų nevydžius užsprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos šievijs, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų laisvės.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50, Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJINIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajuos proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių išpaieigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

KALĖDŲ EKSKURSIJA LIETUVON

Kelionė: 6 naktys Vilniuje, 1 dienos išvyka Kaune, 3 naktys Vienoje (kur Naujus Metus sutiksimė), 4 naktys Muenchene.

NUO GRUODŽIO 22 D. IKI SAUSIO 5 D.

TIKTAI \$969

Ekskursija išvyksta su Lufthansa Kompanija iš Bostono ir New Yorko.

Norintieji gauti daugiau informacijų prašomi kreiptis į:

ALGIRDA MITKU

8 White Oak Road, Newton, Mass. 02168

Tel. (617) 969-1190

arba

GALAXY TOUR & TRAVELS

141 Linden Street, Wellesley, Mass. 02181

Tel. (617) 237-5502

Prašome pasinauoti šia puikia proga aplankyti Lietuvą per šventes.